25 gr.

Wydanie krakowskie

25 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

Rok VI. | Nr. 305.

Kraków, sobota 30 grudnia 1944

Konferencja w Atenach bez wyniku.

Na Churchilla dokonano zamachu.

Sztokholm, 29 grudnia. **Z Aten nadeszła lakoniczna depesza, donosząca, że zakończyła się konferencja przywódców politycznych. Oświadczono w Atenach, że wynik konferencji polega na wymianie różnego rodzaju propozycyj, których treść jest obecnie badana przez zainteresowane czynniki.**

W uzupełnieniu danych, ogłoszonych we środę, komunikują z Aten, że delegaci komunistyczni zjawili się na miejscu konferencji niezwykle silnie uzbrojeni. **Adjutant przywódcy komunistycznego zjawił się z ręcznym karabinem maszynowym.** Wezwanie Anglików do pozostawienia w garderobie sali konferencyjnej wszelkiej broni wywołano początkowo **ostre protesty ze strony komunistów,** szczególnie zaś u przywódcy formacji „ELAS" Mandakasa, którego opisują jako „mężczyznę milczącego". Naoczni świadkowie dodali, że ta słowna reakcja Mandakasa, podyktowana wyraźną niechęcią, była jedynem jego wystąpieniem na konferencji.

Z licznych wiadomości, nadeszłych w ciągu dnia ze stolicy Grecji wolno wnioskować, że **nie udała się próba Churchilla, zmierzająca do zlikwidowania wojny domowej na terenie Grecji zapomocą konferencji.** Powstańcy, którzy ze swej strony odnieśli się bardzo sceptycznie do warunków, wystosowanych do nich przez dowódcę wojsk angielskich na terenie Grecji generała Scobie, ze swej strony wystąpili również z szeregiem sprecyzowanych żądań, które zarówno w kołach przedstawicieli brytyjskich, jak i w kołach greckich rządowych uważają za niemożliwe do przyjęcia. **Tem samem więc konferencja nie odniosła żadnych konkretnych skutków.**

W obecnej fazie rozwoju wypadków w Grecji specyficzne znaczenie posiada oświadczenie Churchilla, złożone w czasie otwarcia przez niego konferencji. **Premjer brytyjski stwierdził bowiem, że armaty grałyby dalej jak dotychczas, gdyby ugoda z powstańcami okazała się niemożliwą.** Należy więc przypuszczać, że wypadki w Grecji toczą się nadal na dotychczasowej linji. Wiele faktów przemawia za tem, że **Anglia nie zrezygnuje z wojskowej okupacji Aten i ich okolic,** zanim greckie organizacje powstańcze nie zgodzą się na złożenie broni. Ogólną sytuację, jaka wytworzyła się na skutek przybycia do Aten Churchilla naświetla dobitnie fakt, że **jeden z członków organizacji „ELAS"**

dokonał zamachu na osobę Churchilla.

Niestety na skutek niezwykle ostrych zarządzeń cenzury wojskowej nie sposób dowiedzieć się jakichkolwiek szczegółów tak, że dotychczas **niewiadomo, czy została trafioną jedynie znajdujące się w tej chwili obok premiera brytyjskiego niewiasta, czy też sam Churchill odniósł rany.** Jednak już fakt dokonania tego zamachu świadczy, w jakim stopniu Anglicy w chwili obecnej cieszą się sympatją ludności greckiej.

W każdym bądź razie po niepowodzeniu konferencji powstaje ciekawe pytanie, **w jaki sposób Anglia zamierza wydostać się z nieprzyjemnego położenia politycznego,** do którego wmanewrował ją rozwój wypadków na terenie Grecji oraz nieudana misja premjera brytyjskiego. W Londynie zaznaczają się tymczasem pewne tendencje, ujawniające **zamiar rządu brytyjskiego nie zrezygnowania z pozycji angielskiej na terenie Grecji.** Tłumaczy się to tem, że Grecja posiada olbrzymie znaczenie w całokształcie spraw politycznych i wojskowych, związanych ze wschodnim basenem morza Śródziemnego, a ponadto z tak wrażliwym kompleksem politycznym, łączącym się z zagadnieniami Bliskiego Wschodu i z drogą imperjalną do Indyj.

Grecja więc staje się obecnie pierwszym terenem europejskim, gdzie bezpośrednio ścierają się interesy Anglji z interesami jej rywali politycznych. Jedna z gazet angielskich pisała dopiero we środę, że Anglja za żadną cenę nie zezwoli na usadowienie się obcych wpływów w Grecji. W związku z tem należy podkreślić, że od dłuższego już czasu wynika z głosów prasy aljanckiej, iż Moskwa w dużym stopniu jest zainteresowaną w układaniu się stosunków polityczno-wojskowych w rejonie wschodniego Morza Śródziemnego. Łatwo więc o wniosek, że obecna walna rozprawa komunistów greckich z Anglikami nie mogłaby być przeprowadzona bez zgody wyrażonej z tej czy innej formie przez Moskwę. Dlatego też zasługują na uwagę pewne kombinacje polityczne, które podkreślają **możliwość podróży Edena, względnie samego Churchilla do Moskwy,** gdzie kierownicy polityki zagranicznej Wielkiej Brytanji interwenjowaliby u Stalina, celem zneutralizowania przy pomocy moskiewskiej centrali komunistycznej pełnych temperamentu wystąpień greckich wychowanków Stalina.

Z drugiej strony zaś łatwo sobie wyobrazić coby oznaczała przeprowadzona na większą skalę akcja wojskowa Anglji na terenie Grecji. Sprawa grecka odbiłaby się wtenczas silniejszem jeszcze echem w opinji publicznej Stanów Zjednoczonych i Anglji, a przelewanie dalszej krwi w Grecji nie pozostałoby prawdopodobnie również bez skutków odnośnie do stanowiska i pozycji wewnętrzno-politycznej samego Churchilla. Perspektyw tych nie zmieni **uporczywe milczenie Moskwy w sprawie Grecji** przyczem należy przypomnieć o tem, że również niedwuznaczne **aluzje Churchilla do Moskwy,** wypowiedziane przez niego w ciągu jego przemówienia na temat Grecji przed Izbą Gmin jak dotychczas **pozostały bez żadnej reakcji ze strony bolszewickiej.**

Churchill informuje ambasadora USA.

Sztokholm, 29 grudnia. **W Londynie podano urzędowo do wiadomości, że w środę popołudniu odbył Churchill długą konferencję z ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Atenach.**

Przy tej okazji zdawał on ambasadorowi w całej szerokości sprawę o pertraktacjach, jakie się obecnie toczą w Atenach.

W stolicy trwa ciężki ogień artylerji.

Amsterdam, 29 grudnia. **Agencja Reutera donosi, że z krótkiemi tylko przerwami w ciągu całej nocy trwał ciężki ogień artyleryjski w Atenach.**

W śródmieściu szczególnie ciężki wstrząs dał się we znaki budynkom wskutek eksplozji, która wydarzyła się na pewnem przedmieściu. **W czwartek trwał ogień z karabinów maszynowych aż w godzinę po zmierzchu.** O godzinie 7-ej słyszeć było można ciężki ogień artyleryjski ze wzgórza Hymettes, gdzie można było także zauważyć eksplozję granatów.

Większość przedstawicieli obecnych na konferencji wypowiedziała się jednak za powzięciem natychmiastowych decyzyj.

Churchill nie przyjął dziennikarzy

Sztokholm, 29 grudnia. Z Aten donoszą, że Churchill w czasie pobytu w Atenach odmówił przyjęcia dziennikarzy.

Papandreu wzywa króla do abdykacji.

Sztokholm, 29 grudnia. **Agencja Reutera donosi z Aten, że premjer grecki Papandreu przesłał drogą telegraficzną na ręce króla greckiego prośbę o dymisję, proponując mu równocześnie utworzenie rady regencyjnej, składającej się z 3-ch członków.**

Tego rodzaju krok premjera greckiego potwierdzałby nieoficjalne wiadomości, nadeszłe z Aten jeszcze w ciągu środy. Stwierdziły one mianowicie, że członkowie konferencji wypowiedzieli się jednomyślnie za utworzeniem rady regencyjnej na terenie Grecji. Zaznaczyły się jednak pewne różnice zdań odnośnie do terminu, w którym projekt ten mógłby być zrealizowany.

Czy nastąpi rozbiór Grecji?

Budapeszt, 29 grudnia. **Z okazji rokowań, rozpoczętych przez Churchilla pomiędzy greckimi komunistami i rządem Papandreu, szereg polityków greckich złożyło oświadczenia.**

Charakterystycznem jest, że zarówno generał Plastiras, mianowany obecnie naczelnym dowódcą armji greckiej, jak i arcybiskup Aten Damaskinos **nawiązali przytem do sprawy macedońskiej,** która w związku z akcją komunistyczną w Grecji i roszczeniami Tito do Saloniki wysunęła się silniej na czoło aktualności. Arcybiskup Damaskinos oświadczył, że wszyscy Grecy muszą być obecnie gotowi do pójścia za wołaniem północnych prowincyj i czynnego wystąpienia celem „ustrzeżenia niebronionych granic Grecji przed śmiertelnemi planami i sprzysiężeniami wrogów".

Generał Plastiras oświadczył, że żaden Grek nie będzie tolerować nikogo obcego w Macedonji i że wszyscy Grecy powinni zwarie dążyć do zabezpieczenia obrony tej części ich ojczyzny.

Eden konferował z arcybiskupem

Sztokholm, 29 grudnia. Jak donoszą z Aten, w środę w godzinach popołudniowych przed kontynnowaniem ogólnych obrad odbyła się konferencja arcybiskupa Aten Demaskinosa z ministrem spraw zagranicznych Anglji Edenem.

Od dłuższego czasu niema żadnych kontaktów pomiędzy rządem brytyjskim a polskim rządem emigracyjnym

Berno, 29 grudnia. **Angielska agencja „Exchange" donosi, że stosunki pomiędzy rządem brytyjskim a polskim rządem emigracyjnym w Londynie oziębiają się w widoczny sposób. Od pewnego czasu niema wogóle żadnego kontaktu pomiędzy obu rządami.**

W moskiewskich kołach politycznych spodziewają się w najbliższych dniach obwołania komitetu lubelskiego „prowizorycznym rządem". Politycy lubelscy uważają się za uprawnionych do tego kroku wobec oświadczeń Churchilla i Stettiniusa, w wyniku których prestiż polskiego rządu emigracyjnego w Londynie silnie zmniejszył się. Po obwołaniu prowizorycznego rządu miałoby nastąpić natychmiast uznanie go przez Kreml, który wezwie do takiego samego kroku także zachodnich aljantów.

Armja hiszpańska gotowa do walki z bolszewizmem.

Madryt, 29 grudnia. **Korpus oficerski w Sewilli zorganizował uroczystość ku czci pierwszego adjutanta generała Queipo de Llano, generała Cuesta, który podczas wojny domowej był szefem sztabu generalnego w południowej armji narodowej.**

Generał Queipo de Llano wręczył generałowi Cuesta laskę komendancką, która towarzyszyła oswobodzicielowi Andaluzji podczas walk ulicznych przeciwko hiszpańskim bolszewikom. W czasie przemówienia oświadczył Queipo de Llano, że **armja hiszpańska z takiem samem zdecydowaniem, jak w roku 1936, jest dzisiaj gotowa bronić Hiszpanji przeciwko każdemu zamachowi bolszewickiemu.**

Szwajcarskie głosy ostrzegawcze przeciwko komunistom.

Berno, 29 grudnia. **W rozważaniach noworocznych szwajcarski radca narodowy dr Börlin przestrzega przed wzrastającemi wpływami komunistów w Szwajcarji i przed napięciami wewnętrznemi, jakie wskutek tego powstają. W odnośnym artykule czytamy m. in.:**

Nietrudno jest zauważyć, że wspólnota, wynikająca z konieczności w latach wojennych, rozluźnia się w Szwajcarji w sposób niepokojący. W dziedzinie gospodarczej i politycznej nowe zajmuje się stanowiska, które jak się zdaje mniej służą wspólnej obronie na zewnątrz, aniżeli przygotowywanie się na rozprawy wewnętrzne i na dokonanie próby sił. **Jak niepewna stała się sytuacja polityczne w Szwajcarji, tego dowodem jest fakt, że partja komunistyczna, która prawie że nie maskuje się już zupełnie, pracuje z nasileniem w niektórych okolicach, szczególnie zaś w miastach, a dalej, że niektóre odłamy socjal-demokratów ulegają łatwo jej wpływom.**

Obowiązkowa służba wojskowa w USA?

Genewa, 29 grudnia. **Projekt ustawy w sprawie obowiązkowej służby wojskowej w czasie pokoju dla wszystkich Amerykanów będzie stanowić pierwszy punkt programu prac nowego kongresu, który ma się zebrać w styczniu.**

Donosi o tem agencja „Associated Press" z Waszyngtonu. Według przyszłej ustawy wszyscy Amerykanie od 17 do 25 roku życia mają przejść jednoroczne wyszkolenie wojskowe. Wyszkolenie to obejmie corocznie miljon mężczyzn, tj. tylu, ilu co roku kończy 17 lat. Agencja „Associated Press" oświadcza, że ustawa o obowiązkowej służbie wojskowej znajdzie w kongresie powszechne uznanie.

Moskwa niezadowolona z dostaw amerykańskich.

Madryt, 29 grudnia. **Urzędowy tygodnik północno-amerykańskiego związku przemysłowców donosi, że Rosja zamierza w nadchodzącym roku zrezygnować z północno-amerykańskich dostaw na podstawie ustawy lombardowej i w zamian za to wnieść o udzielenie sobie długoterminowego kredytu w dolarach, aby przy pomocy tych pieniedzy zakupywać towary bezpośrednio w Ameryce Północnej.**

Przypuszczać należy, że Unja Sowiecka niezadowolona jest z jakości towarów, dostarczanych przez Amerykę i że przy pomocy takiego posunięcia stworzyć chce sobie możliwość wyboru takich towarów, jakich jej potrzeba.

Krytyczny brak tonażu okrętowego dla Australji.

Sztkholm, 29 grudnia. **Amerykański minister dla zaopatrzenia, Beasley oświadczył, że Australja przeżyje w roku 1945 najkrytyczniejszy brak tonażu okrętowego jaki kiedykolwiek odczuwała od chwili rozpoczęcia się wojny.**

Przyczyną tego jest posucha, wskutek której powstaje konieczność rezerwowania statków do transportu ponad miljona ton pszenicy z krajów swych zachodnich do wschodnich. Równocześnie w dalszym ciągu zaopatrywać jest zniewolona Australja obszary operacyjne oraz wypełniać skrupulatnie swe zobowiązania wobec frontu brytyjskiego pod względem żeglugi morskiej. Beasley powiedział, że Australja nie może absolutnie stawiać żadnych wymagań odnośnie do żeglugi zjednoczonych narodów, ponieważ ta jest najzupełniej zajęta dla operacyj w Europie i na Pacyfiku. Potrzeba jest ponad 1200 statków na to, aby stale transportować dowóz dla generała Mac Arthura i jego wojsk na Filipinach.

„Unrra" wycofuje się z Grecji.

Berno, 29 grudnia. **W sprawozdaniu na temat działalności organizacji „UNRRA" w Grecji, pochodzącym z biura Freda Lee z Kairu a przesłanym do Nowego Jorku, czytamy m. i., że powstanie w Atenach wywróciło wszelkie plany tej organizacji.**

Cały personel w przeważającej części powrócił do Kairo. Kto pozostał w Atenach, ten stara się unikać wszelkich akcyj bojowych według systemu „ratuj się kto może!"

Ofensywa niemiecka na Zachodzie spowodowała wielką bitwę ruchomą.

Wzdłuż frontu w Lotaryngji i Alzacji wojska niemieckie kontynuują akcję oczyszczenia przedpola Wału Zachodniego. — Na Węgrzech walki przybrały na gwałtowności. — Bolszewicy przystąpili do ataku na Budapeszt. — W Kurlandji wojska niemieckie utrzymują główną linję bojową.

Berlin, 29 grudnia. **Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z Głównej Kwatery Führera w dniu 28 grudnia:**

Głęboki wyłom naszych formacyj zaczepnych na obszarze belgijsko-luxemburskim doprowadził prócz odciążenia całego pozostałego frontu zachodniego do bitwy o największych rozmiarach, w której zwarliśmy się z nieprzyjacielskiemi dywizjami, ściągniętemi w międzyczasie z innych odcinków. Na północno-zachodnim obszarze bojowym atak nasz powoli postępuje naprzód, mimo zaciętego oporu nieprzyjacielskiego. Na całym froncie południowym przeciwnik w pełni utrzymywał swój silny nacisk. Wczoraj zniszczono ponownie 21 czołgów nieprzyjacielskich. Jak dotychczas stwierdzono, liczba zdobytych dział oraz dział przeciwpancernych wzrosła od dnia 16 b. m. na przeszło 300.

Wzdłuż frontu lotaryńsko-alzackiego nasze wojska kontynuują oczyszczanie przedpola fortyfikacyj zachodnich. Z górnej Alzacji zaraportowano o ożywionych walkach pozycyjnych z obydwu stron Kayeersbergu.

W gwałtownych walkach powietrznych nad frontem zachodnim myśliwcy niemieccy zniszczyli wczoraj 23 nieprzyjacielskie aparaty myśliwskie.

Leodjum i Antwerpja również w dniu wczorajszym znajdowały się pod niezwykle silnym obstrzałem.

We Włoszech środkowych wojska niemieckie i włoskie umocniły swe nowozdobyte pozycje w rejonie zaczepnym pod Gallicano i utrzymały je wbrew przeciwnatarciom nieprzyjacielskim. W rejonie bojowym Faenzy oraz w Romanji Anglicy podjęli tylko sporadyczne bezskuteczne wypady.

W północno-wschodniej Chorwacji doszło w ostatnich dniach do gwałtownych walk z bandami i Bułgarami, atakującymi pomiędzy Dunajem a Sawą. Nieprzyjaciela, który podsunął się w rejon miasta Otok, wyparto znowu w przeciwnatarciu, zadając mu przytem ciężkie straty.

Na Węgrzech bitwa pomiędzy Jeziorem Błotnem a południową granicą Słowacji przybrała na rozmiarach i zaciętości. Nieprzyjaciel wzmocnionemi siłami skręcił z rejonu Szekesfehervar—Felscegalla i na północ stamtąd w kierunku zachodnim i zaatakował pozatem gwałtownie Budapeszt od zachodu, południowego zachodu i północnego wschodu. Załoga niemiecko-węgierska stawia na wewnętrznym pierścieniu obronnym zacięty opór szturmującym bolszewikom.

Na północ od Dunaju wojska nasze, odpierając silne natarcia nieprzyjacielskie, przesunęły się w walkach na zachodni brzeg rzeki Gran. Pomiędzy rzeką Eipel a źródłami rzeki Sajo odrzucono liczne ataki bolszewickie, a kilka włamań zaryglowano.

W Kurlandji bolszewicy po doprowadzeniu posiłków kontynuowali swe ataki w dotychczasowych punktach ciężkości. Pomijając nieznaczną stratę terenową na północ od Doblen, główna linja bojowa również wczoraj pozostała zdecydowanie w naszych rękach. W ciężkich walkach obronnych dnia 26 i 27 grudnia zniszczono 210 czołgów nieprzyjacielskich.

Punkt ciężkości anglo-amerykańskich ataków powietrznych spoczywał w dniu wczorajszym na terenie na zachód od Renu. Pozatem celem ataku terorystycznego była Fulda. Północno-amerykańskie formacje zrzuciły bomby na miejscowości w Niemczech południowo-wschodnich. Po sporadycznych nocnych lotach nękających nad obszarem Niemiec północno-zachodnich Anglicy we wczesnych godzinach rannych zaatakowali rejon Niemiec zachodnich.

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje następnie:

Na skutek zdrady rządu fińskiego okazało się we wrześniu koniecznem wycofanie do rejonu norweskiego dywizyj niemieckich, stacjonowanych na terenie środkowej i północnej Finlandji. Dowództwo sowieckie, wspierane przez zdradzieckie oddziały fińskie, próbowało przeszkadzać tym ruchom odłączającym, prowadzonym na przestrzeni wielu setek kilometrów na paru drogach. Wszystkie te próby spełzły na niczem dzięki dzielności naszych wojsk i znakomitemu dowództwu niemieckiemu pod rozkazami generała-pułkownika Rendulica. Zamiar nieprzyjaciela, zmierzający do zagrodzenia drogi marszu odwrotowego wypróbowanym w walkach i zahartowanym przez samą naturę niemieckim bojownikom lasu i tundr, załamał się wśród najcięższych strat dla wojsk sowieckich i fińskich. Wycofana z Finlandji armja niemiecka w pełni siły bojowej znajduje się dzisiaj na obszarze północnej Norwegji, gotowa do spełnienia wszelkich zadań, jakie jej przypadną w udziale.

Walter Lippman stwierdza:

Niemiecka ofensywa drugim Pearl Harbour.

Genewa, 29 grudnia. **Znany dziennikarz amerykański Walter Lippman pisze w artykule o ofensywie niemieckiej na froncie zachodnim, że wodzowie amerykańscy nie byli dostatecznie wyuczeni, jak na potrzeby wojenne. Przełamanie się Niemców można porównać z katastrofą pod Pearl Harbour.** „Ani w jednym ani też w drugim wypadku — jak uważa Lippman — przeciwnik nie uzyskałby sukcesu, gdyby nas nie był zaskoczył".

Sprawozdawcy USA potwierdzają siłę niemieckiego lotnictwa.

Genewa, 29 grudnia. **Silny udział lotnictwa niemieckiego na froncie zachodnim wywarł tak silne wrażenie na sprawozdawcy amerykańskim przy pierwszej armji USA, Jamesie Cassedy, że wyraża on swe zdumienie i uznanie w trzech sprawozdaniach, podanych we środę.**

W trzeciem z pośród tych sprawozdań Cassedy oświadcza m. in.:

„Żołnierze nasi na froncie zachodnim są w pewnej mierze zaskoczeni niespodziewanem pojawieniem się lotnictwa niemieckiego. Nie liczyliśmy się z tem. Wielu z pośród nas wyrażało pogląd, że lotnictwo niemieckie należy już do przeszłości. Teraz jednak pojawia się ono znowu i w ramach wsparcia, udzielanego niemieckim operacjom wojskowym na ziemi, stanowi samo pewien rodzaj ofensywy, której, przyznając otwarcie, nie spodziewaliśmy się".

Berno, 29 grudnia. Agencja amerykańska „United Press" podaje, że korespondent wojenny Jack Franksys padł na froncie zachodnim. Wraz z jego śmiercią **liczba zaginionych i poległych aljanckich korespondentów wojennych w Europie zwiększyła się na 49-ciu.** Z pośród tej liczby było 30 Amerykanów i 19 Anglików.

Przed ważnemi przesunięciami w generalnym sztabie Eisenhowera.

Sztokholm, 29 grudnia. **„Associated Press" podaje, że należy wkrótce spodziewać się z wszelką pewnością ważnych przesunięć w sztabie generalnym Eisenhowera na skutek zaskakującej ofensywy niemieckiej na zachodzie.**

W urzędowych kołach Waszyngtonu oświadcza się ponadto w związku z tem — jak podaje przytoczona agencja — że aljancka służba informacyjna zawiniła, dopuszczając się poważnych błędów. Wyrażała ona mianowicie po części pogląd, że armje niemieckie uległy całkowitemu rozbiciu w walkach we Francji i straciły swą siłę przebojową, po części zaś wyrażała przekonanie, że posiadano informacje o siłach rezerw niemieckich. W amerykańskich kołach wojskowych — podaje następnie „Associated Press" — określono **strategiczne obliczenia i obranie chwili na rozpoczęcie ofensywy niemieckiej jako wprost znakomite.**

Zgon francuskiego ministra.

Berlin, 29 grudnia. **W jednym ze szpitali w pobliżu Berlina zmarł w następstwie operacji francuski minister produkcji Bichelonne.**

Zmarły minister był jednym z najdzielniejszych i najbardziej uzdolnionych kierowników francuskiego życia gospodarczego i kierował w rządzie Lavala ministerstwem produkcji. Na tem ważnem stanowisku udało mu się w równym stopniu uzyskać zaufanie francuskich przedsiębiorców, jak i francuskiego świata pracy. Bichelonne należał do bezkompromisowych zwolenników współpracy pomiędzy Niemcami i Francją.

KRONIKA

GRUDZIEŃ **29** Piątek

Dziś: Tomasza
Jutro: Eugenjusza

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 16.45 do 7.25

Ofiary dla uchodźców z Warszawy.

Na rzecz uchodźców z Warszawy złożyli ostatnio:

Dzieci z Azerów kwotę 500 zł. (pięćset złotych).

P. J. Rydel, Kraków, Bronowice Małe, zamiast kwiatów na trumnę Ojca Chrzestnego **sp. Edwarda Pompy, kwotę 500 zł.** (pięćset złotych).

Firma Kloc, Kraków, **Radziwiłłowska 24, kwotę 1.000 zł** (tysiąc złotych) (Gwiazdka dla dzieci).

Wszelkie ofiary, składane przez firmy oraz osoby prywatne Redakcja „Gońca Krakowskiego" przyjmuje codziennie w godzinach od 9—12 i od 15—16.

Kronika żałobna.

W ostatnich dniach zmarły na terenie Krakowa następujące osoby: **Antoni Bogacki,** lat 65; **Edward Pampa,** lat 66; **Emilja Meduska,** lat 57; **Walenty Węgrzynowicz,** lat 50; **Joanna Chlabec,** wdowa, lat 72; **Marja Wacięga,** lat 75; **Janina Koźmińska** lat 48; **Wacław Rawicz Lipiński,** lat 63; **Józef Kowalczyk.**

Z notatnika recenzenta

Jasełka Polskie Tymot. Ortyma (w Starym Teatrze).

Po raz pierwszy od czasu wojny ukazały się na naszej scenie tradycyjne „Jasełka Polskie" inscenizowane i reżyserowane przez Tymoteusza Ortyma.

Melodje starych, dawno znanych nam kolęd, szopka, pasterze, mają swój niezaprzeczony urok. Oglądaliśmy je przed wojną w każde święta Bożego Narodzenia, a zawsze były nowe, zawsze rozrzewniały.

Tymoteusz Ortym znany jest nam, jako aktor o szerokiej skali. On nie gra na scenie — on żyje. Jest wszechstronny. W chłopskiej sukmanie Bartosza czy królewskiej purpurze szat Heroda — zawsze jest doskonały.

Jasełka Ortyma są chwytające każdego za serce, takie nasze. Wydaje się nam, gdy patrzymy na scenę, że to nie gdzieś w dalekiem Betlejem, ale u nas pod naszą strzechą narodził się Odkupiciel.

Cudowne wprost podejście Ortyma do dzieci, nie pozbawione pierwiastka wychowawczego, znane nam jest już z Jego bajek.

Doskonale została rozwiązana kwestja stracenia Heroda. Świadczy to najlepiej o znajomości psychiki dziecka przez autora Jasełek.

Godne pochwały jest wprowadzenie w ostatnim obrazie bohaterów znanych bajek, którzy wraz z wszystkimi dziećmi składają hołd Jezusowi. Widząc bajki w Stajence, dzieci prędzej rozumieją Cud Betlejemski, bo bajki to ich świat. Najlepszym dowodem były: radość dzieci i ich oklaski.

W Jasełkach Ortyma do stajenki Betlejemskiej spieszą Krakowianie, Łowiczanie, Górale, Kujawiacy. Tańce układu Ery Wosińskiej przyczyniają się do ożywienia akcji.

Doskonałe dekoracje, tańce, wspaniałe kostjumy, złożyły się na świetną całość.

Orkiestra i chór pod batutą Z. Wiehlera były bez zarzutu.

Ze scen i estrad Krakowa.

Krakowski Polski Teatr Kukiełek (Stradom 15):
Piątek, 28 grudnia br. **godz. 15: „Jaś i Małgosia", bajka** w opracowaniu kukiełkowem z muzyką W. Geigera.
Godz. 17: „Boża Narodzenie" w poezji i kolędzie — wieczór kolęd i recytacji.

Filharmonia Gener. Gubernatorstwa
„Urania" (Westring 34)

Poniedziałek, dnia 1 stycznia 1945, o godzinie 11-tej

IX. KONCERT SYMFONICZNY

L. v. Bethoven: III. Symfonia Es-dur („Eroica")
R. Strauss: „Sowizdrzał" — Poemat symfoniczny
Dyrygent: Hans Swarowsky

Bilety wstępu w cenie od zł. 10—30 łącznie z garderobą do nabycia w przedsprzedaży w biurze Filharmonii GG. (Hanestr. 1. II. piętro, pok. nr. 10) od soboty dnia 29. XII. 1944 wyłącznie w godz. od 11—13.30 oraz w dniu koncertu od 9-tej rano.

Wolne posady

Służącą zdrową, silną i uczciwą przyjmę do pensjonatu. Zgłoszenia Goniec Krak. Kraków „Nr. 7938". 7938

Nasz b. personel i dzierżawców wypalarni węgla drzewnego wzywamy do zgłoszenia się celem ewentualnego podjęcia pracy. Johannes Sonnenberg K. G. Lublin obecnie Piotrków, dystr. Radom, skrytka 1302. 3486k

Przychodnia, czysta i uczciwa, potrzebna. Kraków, Łączna 5a, m. 5, boczna Kaz. Wielkiego. 7943

Posługaczka przedpołudniem do 18 lat potrzebna. Kraków, Długa 10/2, od 8—9.

Kupno

Maszynę do szycia pierścieniową lub główkę kupię zaraz. Kraków, Zwierzyniecka 9, m. 1.

Garderobę, kołnierz futrzany, ciepłą bieliznę, rękawiczki, pończochy, szaliki, sukienkę kupię. Kraków, Grodzka 17, Sklep. 7941

Kupuję lisy, modne futra, kapce, pelerynki z lisów, zarękawki, bieliznę ciepłą. Kraków, Kupno—Sprzedaż, ul. Stradom 19. 6300

Kupię łańcuszek, pierścionek lub dobry markowy zegarek i kolczyki. Kraków, Kupno—Sprzedaż, ul. Stradom 19.

Srebro stołowe kupię. Kraków, Adolf Hitler-Platz 11, w podworcu. 6637

Posad poszukują

Poszukuję pracy do gospodarstwa domowego (jednej lub dwu osób), dobre traktowanie, za skromne wynagrodzenie — na wyjazd. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4007".

Panna lat 21 ze znajomością języka niemieckiego i maszynopisma poszukuje jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 8102".

Sprzedaż nieruchomości

Zakopane. Parcelę 2600 m. na Bystrem, parcelę 2164 m² centrum, parcelę 2200 m. Antałówka, parcelę 800 m² droga do Strążysk sprzeda: Kulczyk Karol. Kraków, Basztowa 10/1. 5936

Parcele godne uwagi, uzbrojone: Kraków: 120, 136, 144, 153, 175, 374 i 700 sążni. Wszystkie uzbrojone, położenie śliczne. W Woli Just 650 s., Woli Duch. 300 s., Łagiewniki 140 s. Nader tanio. Prawdziwa okazja. Kraków, Zwierzyniecka 8/1.

B. H. Zenona Malkiewicza z Warszawy ul. Marszałkowska 68, współpracuje z firmą „Lokata", Kraków, ul. Jana 18, front II p. która poleca do sprzedaży wille, domy, domki jednorodzinne, parcele uzbrojone, budowlane, przemysłowe, letniskowe, zalesione, kolonie rolne w wielkim wyborze w różnych miejscowościach pod Krakowem i pod Warszawą oraz w mieście Krakowie. 7159

Sprzedaż

Maszynę Singera krytą w dobrym stanie okazyjnie sprzedam. Kraków, Szlak 17, m. 5, II. p. 6458

Kapce oryginalne zakopiańskie na skórze sprzedam. Kraków, Św. Wawrzyńca 16, m. 22, I. p. of. 8090

Tanie sprzedajemy pelerynki z lisów futro breitszwancowe, kapce, piękną skórzaną torebkę, rękawiczki, kożuszki dziecięce. Kupno—Sprzedaż, Kraków, ul. Stradom 19. 6391

Patefon dwusprężynowy, oraz płyty polskie i niemieckie, tanio sprzedam. Kraków, Szlak 17, m. 5, II. p. 7766

Maszynę do szycia „Singera" krytą, w pierwszorzędnym stanie, okazyjnie sprzedam. Kraków, Szeroka 36, m. 7, wejście z ulicy. 7975

Patefon elektryczny markowy, w ładnej szafie, tanio do sprzedania Kraków, Karmelicka 9 oficyna, m 14 III. piętro. Oglądać można w dowolnej porze.

Sprzedam łańcuszek złoty, pierścionek, kolczyki, zegarek markowy, srebrne i platerowe nakrycia stołowe, piękny elektryczny szafkowy patefon, plecaki. Kupno—Sprzedaż, Kraków, Stradom 19

Wózek-autko, wózek sportowy, na łożyskach kulkowych, sweterek dziecięcy, do sprzedania. F. Pactwa, Kraków, ul. Grodzka 2. 5910

Srebro stołowe sprzedam. Kraków. Adolf Hitler-Platz 11, w podworcu. 6636

Płyty patefonowe — muzyka taneczna i klasyczna, przeboje z najnowszych filmów i operetek sprzedaję i zamieniam. Kraków, Karmelicka 9 oficyna, m 14, III. piętro, cały dzień bez przerwy

Ubranie wizytowe w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Kraków, Miodowa 19, m. 11. 7042

Centax II-gi ze Sonnarem 1,5 (ewent. także powiększalnik) sprzeda: „Krakowiaczek", Kraków, Floriańska 2. 8120

Futro piękne modne pelisk nowe z zarękawkiem i kapiszonem oraz futro perskie modne sprzedam. Kraków, Michałowskiego 2, m. 7. 8133

Sygnet męski, pierścionek damski, lisa niebieskiego tanio sprzedam. Kraków, Kalwaryjska 6, m. 5. 8134

Maszyna kuśnierska na sprzedaż. Rutkowska, Kraków, Estery 14, m. 5. 8135

Maszynę krytą Singera pierwszorzędną, długą czółenkową sprzedam tanio. Kraków, Jana 3, m. 8, III p. 8153

Patefon elektryczny Pailarda w orzechowej szafie z wzmacniaczem, maszynę damską Singera sprzedam. Kraków, Podgórze, Bednarska 11, m. 18. 8154

Piękną puchową pierzynę, 2 poduszki, 2 kołdry ładne sprzedam tanio. Kraków, Lubomirskiego 29, pół piętro. 8092

Piękne czarne futro breitschwancowe, modny fason na średnią oraz źrebce francuskie do przerobienia na kurtkę tanio sprzedam. Kraków, Pańska 9, m. 17, II p. oficyny. 8096

Kożuch kurtka trzyćwierciowa, wierzch gabardyna, kołnierz tasmany, tanio sprzedam. Kraków, Starowiślna 54, m. 1.

Żakiet kremowy wełniany ślubny sprzedam okazyjnie Kraków, Starowiślna 54, m. 1. 8176

Sprzedam bundę leszczakowską, kożuch damski, kryty czarnym suknem z kołnierzem krymskim, buty Nr. 37, b. dobry stan z prawidłami (oficerki). Kraków, ul. Kościuszki 52a, m. 5. 7805

Płaszcz wolny, suknia wełniana, ciepły żakiet do pyjamy, buciki sport. 39, zegar elektryczny, spód, kołnierz futrzany, komplet miedziany sprzedam. Kraków, Grodzka 47, Sklep. 7942

Parę obrączek ślubnych, pierścionek damski z brylancikami oraz ubranie tanio sprzedam. Kraków, pl. Groble 20/6.

Płyty muzyki poważnej i lekkiej, duży wybór, sprzedam codziennie, godz. 14—19, niedziela 10—12. Kraków, Mogilska 8, m. 6. 7954

Piękny sygnet męski, branzoletkę lekką oraz płaszcz zimowy wolny z czapką — tanio sprzedam. Kraków, Dębniki, Rynek 5, m. 3.

Bielizna męska, płaszcz kąpiel. rajtki, pumpy, spodnie, ubranie marc., buciki sort. 39, płaszczyk (lat 12—17), cerata półbuciki bawole, sprzedam. Kraków, Grodzka 47. 7943

Garrard luksusowy elektryczny na duże i małe płyty o dwóch głośnikach, pięknym głosie w pięknej szafie sprzedam. Kraków, Karmelicka 9, oficyna, m. 14.

„Omega", stalowy zegarek męski na rękę, ostatni model z centralnym sekundnikiem i czarną tarczą do sprzedania. Kraków, Topolowa 19, m. 6. 7960

Wózek dziecięcy autko luksusowe z łożyskami kulk. lub bez sprzedam okazyjnie po cenie przystępnej. Kraków, ul. Krakowska 29, m. 16, dolny dzwonek.

Do sprzedania: firanki, kurtka, zarzutka, kostium, dwa łóżka dębowe, półbuciki żółte, używane (41). Kraków, Zielona 20, m. 2. 3487k

Wózek dziecięcy, głęboki i sportowy do sprzedania. Kraków, Krakowska 29, m. 16, dolny dzwonek. 7977

Wózek dziecięcy autko kremowe do sprzedania. Kraków, ul. Starowiślna 77, m. 2, parter. 7978

Paczki drewniane, kilkanaście sztuk, różnych rozmiarów, do sprzedania. Kielecka 30 (Osiedle) dzwonek dozorcy.

Sprzedam wagę mechaniczną żelazną do 2.000 kg oraz dwa motorki elektryczne z regulatorami oryginalne Singera do maszyn do szycia. Zgłoszenia: Kraków, ul. Kalwaryjska 37, m. 7. 8088

Maszynę do szycia damską „Singera" szafkową, w pierwszorzędnym stanie oraz krytą „Singera" sprzedam tanio Kraków, Skałeczna 1, m. 3. 8089

Sprzedam okazyjnie piękne zabawki mechaniczne. Wiadomość Anton Jarosz, Kraków, Sławkowska 24. 7515

Fortepian zagraniczny krótki, krzyżowy, w bardzo dobrym stanie, okazyjnie sprzedam. Kraków Krakowska 16, m. 6.

Wózek dziecięcy głęboki tanio do sprzedania. Kraków, Dwernickiego 2, I. p. m. 9. 7724

Singera maszynę krytą lub z pudełkiem tańszą sprzedam tanio. Kraków, Kielecka 30 (Osiedle) dzwonić do dozorcy.

Maszyna do szycia mało używana sprzedam zaraz. Kraków, Dietla 81, m. 3.

Futro perskie piękne męskie sprzedam. Kraków, Starowiślna 64, m. 10. 7782

Ubranie ślubne czarne, b. dobry stan sprzedam tanio. Kraków, Krowoderska 29, parter, lewo. 1008

Futro męskie szopy wierzch popielaty, futro damskie skrojone ciemno-bronzowy wierzch, narzutę na stół lub tapczan z czystej wełny, ręcznej roboty, piękny wzór, buty narciarskie Nr. 41, pierwszorzędny stan, parę krawatów jedwabnych, pierzyna pierwszorzędna, rakieta tenisowa tanio do sprzedania. Oglądać: Kraków, Marka 20, m. 10. 7874

Dużą partję zamków meblowych, okazyjnie do sprzedania. Zgł.: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 7885".

Singera maszynę krytą, stan pierwszorzędny tanio sprzedam. Kraków, ul. Wiślisko 4, m. 9 (obok Hali Targowej).

Skrzypce o pięknym tonie sprzedam. Kraków, Groble 8, m. 2. Tylko między 13—15-tą. 7937

Kołnierz perski czarny z klapami, czapka perska, męska i damska oraz mufek perski duży okazyjnie do sprzedania. Kraków, Rękawka 24, m. 4 (Podgórze).

Okulary w solidnym wykonaniu w porządnej oprawie można kupić w firmie Kraków, ul. Mikołajska 20. 7940

Plecaki, sienniki, fartuchy robocze sprzedaje oraz szyje z powierzonego materiału „Cerownia Worków", Kraków, ul. Zielona 3. 5890

Futro breitschwanze popielate piękne na średnią osobę, lis srebrny, bIam damski i męski tanio sprzeda: Kraków, Kochanowskiego 2/2. 7025

Maszynę Singera damską i krawiecką, pianino marki Berk sprzedam: Kraków, Spokojna 16, m. 7, boczna Czarnowiejskiej. 7668

Maszynę do podnoszenia oczek w pończochach damskich „OKA", okazyjnie sprzedam. Zgłoszenia: Kraków, Przemyska 2, m. 6, od godz. 17—20-tej dwa razy dzwonić 7774

Futro damskie łasice (białe z czarnym), sprzedam okazyjnie. Kraków, Groble 12, m. 8, III. piętro. 5825

Nauka i wychowanie

Wyucza się w krótkim czasie w kursie i indywidualnie języka niemieckiego francuskiego angielskiego, węgierskiego i rosyjskiego. Konwersacja, korespondencja, tłumaczenia także pomoc w nauce ze wszystkich przedmiotów Zgłoszenia w sekretarjacie od godz. 8—12 i od 15—19. Kraków, Jana 2, m. 17.

Różne

Szpic biały zginął na Wolnicy, dnia 27 grudnia, przed południem. Łaskawy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem. Kraków, Skawińska-Boczna 12/10, I. p.

Przysięgły tłumacz sądowy: dokumenta, podania, interwencje. Kraków, Długa 10, m. 2. 8068

Przeprowadzki końmi w Krakowie i poza Kraków, tanio załatwia „Pionier". Kraków, Stolarska 9, I. p. w godz. od 9—1.

Roboty włóczkowe, cerowanie pończoch i skarpet, naprawa i szycie bielizny. — Kraków, ul. Kościuszki 52a, m. 5.

Kto wypożyczy fortepian do ćwiczeń. Zgłoszenia Kraków, Konfederacka 27/13.

Obiady smaczne, domowe, polecam. Kraków, Marka 20, m. 10, I. piętro. 7873

Naprawa zegarków, kupno, sprzedaż — Kraków, Wolnica 8, zegarmistrz.

Doskonale obznajomiony z różnymi działami interesów, rolnictwa, kulturalny, w średnim wieku, dobrej prezencji, samotny, przystąpi do spółki, obejmie kierownictwo lub t. p. Propozycje do Gońca Krak., Kraków „Nr. 5897".

Na poczekaniu podnosimy oczka. Firma „Astra", Ludwika Przepióra, Kraków, Starowiślna 22, wejście z Dietla. Artystyczne cerowanie, wstawianie stóp, czyszczenie krawatów, roboty trykotarskie, tkaniny ręczne. 6940

Swetry, rękawiczki, wszelkie roboty trykotarskie wykonuje w ciągu 10 dni. „Astra" Kraków, Starowiślna 22, wejście z Dietla 78. 8207

Zguby kradzieże

Zgubione kartę rozpoznawczą, wydaną przez Magistrat m. Warszawy na nazwisko Stefana Kickiego, zam. Warszawa, Złota 73, obecnie Kraków-Dębniki, Barska 11, m. 7. 8101

Warszawiance skradziono torebkę z zawartością: Kennkarta, Karta Pracy, legitymacja fabryczna, metryka dziecka, oraz pieniądze. Usilnie proszę o zwrot. było to wszystko co mi ocalało. Adres? Monopol Czyżyny, Marja Całka. 7989

Kennkartę wystawioną przez Stadthauptmanna w Krakowie, Ausweis wyst. przez Zeitungsverlag Krakau—Warschau G. m. b. H., nocną przepustkę wyst. przez dyrekcję policji w Krakowie i zwolnienie od okopów na nazwisko Kostka Anna, skradziono w tramwaju Nr. 2, dnia 27 grudnia b. r. 3488k

Wydawnictwo „Goniec Krakowski", Kraków, Wielopole 1. — Telefon 22061.